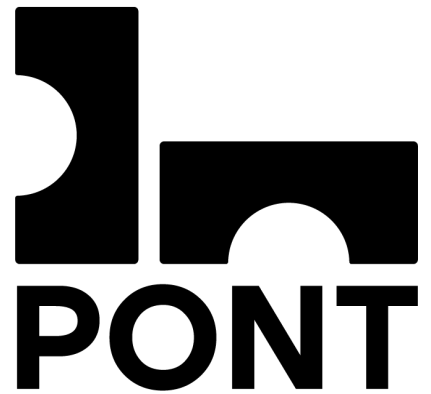

Ontwerpkracht bundelen

Briefing -
16.09.2024 (herziene versie, zie
pagina 9 voor toelichting)

Hoe kunnen we als ontwerpsector de krachten bundelen om gezamenlijk aan grotere en complexere opdrachten te kunnen werken?

Maatschappelijke vraagstukken zijn omvangrijk en complex. Ze vragen om een stevige en langdurige inzet van veel verschillende expertises. De meeste ontwerpbureaus kunnen deze capaciteit niet zelfstandig leveren: enerzijds vanwege hun omvang, anderzijds vanwege het ontbreken van bepaalde expertise. Een manier om die capaciteit - zowel in benodigde expertise als in benodigde formatie - beschikbaar te maken is door (tijdelijk) strategische samenwerkingen aan te gaan en samen de schouders eronder te zetten.

Wat is de uitdaging?

Samenwerken is echter nog lang niet altijd vanzelfsprekend; zeker niet als het gaat om samenwerkingen tussen concurrerende ontwerp bureaus. Dat is jammer, want de gezamenlijke capaciteit is hard nodig om met de ontwerpende aanpak mee te kunnen doen in grote aanbestedingen. Door samen te werken kunnen we het verschil maken en het potentieel van de ontwerpende aanpak beter benutten voor maatschappelijke vraagstukken.

De opdracht

De Publieke Ontwerppraktijk (PONT) wil concrete inzichten en toegankelijke tools ontwikkelen die ontwerp bureaus helpen om consortia (of collectieven of coalities) te vormen en goede afspraken te maken. Daarbij wordt enerzijds aandacht besteed aan de manier waarop partijen elkaar vinden en anderzijds aan de uitdagingen die komen kijken bij het inrichten van een samenwerking. Denk daarbij aan: elkaars taal leren spreken en begrijpen - vanuit diverse achtergronden en denkkaders, eigenaarschap, het betrekken van maatschappelijke partners en andere stakeholders en praktische zaken zoals juridische en fiscale regels. Wetende dat dit soort samenwerkingen vaak onder flinke tijdsdruk van deadlines tot stand komen.

Inhoudsopgave

Wat is de uitdaging?	2
De opdracht	2
Inhoudsopgave	3
De Opdracht	4
De ontwerpvraag	4
Beoogde resultaten	4
Wie zoeken wij?	5
Vergoeding & Planning	5
PONT & de Ontwikkelwerkplaats	6
Scope	7
Procedure	8
Stap 1: Vragen stellen	8
Stap 2: Interesse kenbaar maken voor 8 oktober, 17.00 uur	8
Stap 3: Pitch	8
Planning	9
Selectiekader opdrachtverlening	10
Selectiekader stap 1	10
Selectiekader stap 2	10
Ontwerpcriteria	11
Eigendom, gebruiksrecht en naamsvermelding	12
Eigendom - intellectueel	12
Eigendom - materieel	12
Gebruiksrecht	12
Naamsvermelding	12
Publieke uitingen	13
Vragen	13
Bijlage	14
Offerte en facturatievoorwaarden Dutch Design Foundation	14
Offertes	14
Vereisten facturen	14

De Opdracht

Het doel van deze opdracht is om handelingsperspectieven te ontwikkelen waarmee ontwerp bureaus gezamenlijk meer capaciteit en continuïteit kunnen leveren en bovendien aanvullende expertises met elkaar kunnen verenigen in één gezamenlijke aanpak. Waar het ene bureau bijvoorbeeld meer is gericht op het ontwerpen van systemen, heeft het andere de focus op het realiseren van bijvoorbeeld digitale producties of ruimtelijke toepassingen. En waar sommigen vooral sterk zijn in het verkennen van het vraagstuk, zijn anderen weer sterker in het verkennen van en ontwerpen voor de oplossingsruimte.

De ontwerpvraag

Met de resultaten van deze opdracht verwacht PONT eraan bij te dragen dat samenwerkende ontwerp bureaus vaker en beter 1) in staat zijn om mee te dingen naar grote aanbestedingen (en daarmee dus opdrachten binnen te halen die anders vaker buiten de scope vallen van wat we als sector kunnen), en 2) een front weten te vormen in het werk dat gedaan moet worden om de grote transitie opgaven aan te pakken.

De ontwerpvraag van deze opdracht is:

Hoe kunnen we als ontwerpsector de krachten bundelen om gezamenlijk aan grotere en complexere opdrachten te kunnen werken?

Beoogde resultaten

Het resultaat van deze opdracht bestaat in elk geval uit:

- Toegankelijk en deelbaar inzicht in:
  - verschillende vormen van samenwerkingen met de voor- en nadelen met betrekking tot harde (zoals financiën, juridische aspecten, eigenaarschap, intellectueel eigendom en het businessmodel) en minder harde (zoals vertrouwen, verwachtingen, rollen) aspecten.
  - manieren waarop je een goed consortium of collectief samen kan stellen.
  - plekken waar de publieke sector grote aanbestedingen onder de aandacht brengt en eisen die daar gesteld worden aan samenwerkingen.
  - plekken waar (Europese) subsidies onder de aandacht worden gebracht en eisen die daar worden gesteld aan samenwerkingen.
  - andere financieringsmodellen (investeerdere zoals angels, VC's, banken) en wat dat betekent voor samenwerkingen.

- Een concrete en gevalideerde tool die startende samenwerkingen kunnen gebruiken om onder tijdsdruk te komen tot een productieve kennismaking en een passende aanpak. Met daarbij aandacht voor:
  - Scenario's: wanneer werkt wat?
  - Fasering: wat moet op welk moment?
  - Relevante harde en zachte aspecten van samenwerken.

PONT zet zich - in afstemming met de opdrachtnemer - in voor het verspreiden van deze resultaten via (aan haar gelieerde) kanalen en via haar opleidingsaanbod.

Wie zoeken wij?

We zijn op zoek naar een partij of een consortium van partijen die:

- Ervaring heeft met verschillende vormen van samenwerking, zowel theoretisch als uit de praktijk;
- Oog heeft voor de gevoeligheden van samenwerkingen tussen concurrerende bureaus;
- In staat is om de benodigde informatie op te halen en toegankelijk te communiceren naar de PONT doelgroepen;
- In staat is om een geschikte tool te ontwikkelen en te valideren.

Vergoeding & Planning

Voor deze opdracht is een budget van maximaal €50.000, - exclusief btw beschikbaar. Dit bedrag is inclusief de inkoop van eventuele externe expertise, reiskosten en onkosten voor locaties en materialen en de realisatie van het eindproduct.

We verwachten dat de opdracht uiterlijk in maart 2025 wordt afgerond zodat we de resultaten vanaf april kunnen verspreiden.

PONT & de Ontwikkelwerkplaats

Het programma De Publieke Ontwerppraktijk (PONT) richt zich op het ontwikkelen van de kennis, organisatiecultuur en infrastructuur voor effectieve publieke ontwerppraktijken. PONT versterkt daarmee de samenwerking tussen ontwerp professionals en overheidsprofessionals en zorgt voor meer ruimte voor de ontwerpende aanpak bij de overheid. Zo komen we beter in positie om positieve impact te maken op complexe maatschappelijke vraagstukken.

Het programma bestaat uit verschillende onderdelen. De *PONT Praktijken* bieden een rijke bron van ervaringen over wat wel en niet werkt in de publieke ontwerppraktijk. Vanuit het onderdeel *Ontwikkelwerkplaats* wordt vervolgens gewerkt aan inzichten en innovaties die concrete belemmeringen wegnemen of verzachten. Denk daarbij aan nieuwe kennis, instrumenten, methoden en processen die de samenwerking tussen beide sectoren permanent verbeteren. Deze worden vervolgens breder gedeeld met andere ontwerpers en ambtenaren, bijvoorbeeld via Workshops, Masterclasses en de PONT website.

Een van de thema's waar PONT aan werkt is 'Starten met een ontwerpende aanpak in de publieke context'. Deze opdracht draagt bij aan inzichten en tools voor dit thema. Het gebrek aan schaal vormt een belemmering bij het verwerven van grote opdrachten en projecten. En door vaak opdrachten aan te nemen onder de aanbestedingsgrens, leren we ook niet goed wat het potentieel is van ontwerp en hoe we dat goed moeten organiseren. Daarom gaat PONT hier via deze opdracht mee aan de slag.

Deze opdracht draagt tevens bij aan de volgende subdoelen (en hoofdactiviteiten) van het programma uit de onderliggende Theory of Change:

- Verbreed de inzet van ontwerpende aanpakken (stimuleer en bied steun om continuïteit te kunnen bieden)
- Breid het ontwerpvlak uit (repertoire ontwikkelen en verbreden om institutionele verandering te realiseren)

Ook goed om te weten:

- PONT biedt een breed en relevant netwerk van publieke ontwerppraktijken en experts waar in deze opdracht een beroep op gedaan kan worden waar dat behulpzaam is. Daarnaast moedigen we aan om ook via het eigen netwerk op zoek te gaan naar relevante contacten om niet steeds in dezelfde vijver te vissen en zo bovendien het netwerk van PONT steeds groter te maken.
- Ter voorbereiding op deze vraag heeft het PONT team diverse achtergrond gesprekken gevoerd en met behulp van de Onderzoeks Alliantie inzichten vergaard. Deze achtergrondinformatie is gebruikt om deze opdracht te formuleren en wordt tevens gedeeld met de partij die met deze opdracht aan de slag gaat.

Scope

- Veel opdrachten vragen (ook) om samenwerkingen met experts uit andere disciplines. En projecten komen soms ook voort uit samenwerkingen op eigen initiatief. We moedigen aan dat dit type samenwerkingen ook baat hebben bij de uitkomsten van deze opdracht. Daar waar het bij te maken keuzes relevant is, staat het belang van de primaire doelgroep echter voorop: concurrerende ontwerpbureaus die samen een opdracht willen vergaren.
- De contractering met een eventuele opdrachtgevende partij ligt buiten de scope van deze opdracht.
- Zie verder ook de antwoorden op de over deze opdracht gestelde vragen op de PONT website.

Procedure

De procedure bestaat uit drie stappen met als doel de meest geschikte partij voor deze opdracht te selecteren. Met deze procedure proberen we enerzijds de tijdsbesteding voor alle partijen zoveel mogelijk te beperken en anderzijds wel voldoende informatie op te halen om een goede keuze te kunnen maken.

Stap 1: Vragen stellen

Als je naar aanleiding van deze opdracht vragen hebt kan je die tot en met maandag 16 september 15.30 uur stellen [via dit formulier](#). De vragen beantwoorden we in een bijlage die op de PONT website bij deze oproep wordt gepresenteerd.

Stap 2: Interesse kenbaar maken voor 8 oktober, 17.00 uur

Je kunt je kwalificeren voor deze opdracht tot 8 oktober 2024 17.00 uur. [Dat doe je door dit formulier in te vullen en daar antwoord te geven op de volgende vragen:](#)

1. Stel jezelf en/of je consortium kort voor (maximaal 2000 tekens). NB Het heeft de voorkeur om in dit stadium een eventueel consortium ook voor te stellen; dit is echter geen vereiste. Je kunt in deze fase ook volstaan met het benoemen van de capaciteiten waarmee je het consortium wil samenstellen. Bij stap 3 dient het consortium wel bekend te zijn.
2. Geef een korte reflectie op de opdracht waarin zowel je motivatie om hier aan te willen werken als je visie op de opdracht naar voren komt (maximaal 3000 tekens).
3. Noem drie referentieprojecten die de expertise die relevant is voor deze opdracht illustreren. Beschrijf in de toelichting per genoemd project wat je rol was, hoe dat leidde tot impact en waarom dit project een relevante referentie is voor deze opdracht (3x maximaal 2000 tekens).

Op basis van de reacties worden maximaal 4 partijen gekozen die worden uitgenodigd om hun visie op de opdracht in een gesprek nader toe te lichten (zie stap 2). Uiterlijk op 15 oktober wordt aan de partijen die hebben gereageerd bekendgemaakt of zij worden uitgenodigd voor een gesprek.

Stap 3: Pitch

Maximaal 4 partijen worden uitgenodigd voor een gesprek over de opdracht. De partijen worden gevraagd om een presentatie voor te bereiden waarin zij in ongeveer 20 minuten een toelichting geven op hun visie op de opdracht, de aanpak, de samenwerking, de planning en de begroting. Mogelijk worden hier nog onderwerpen aan toegevoegd bij het maken van de afspraak op 15 oktober.

De gesprekken vinden online plaats op dinsdag 5 en woensdag 6 november om 9.00 uur en om 10.30 uur. Het totale gesprek duurt maximaal een uur.

Na afloop van de gesprekken maakt PONT bekend naar welke partij de voorkeur uitgaat. Deze partij wordt gevraagd om een offerte op te stellen op basis van deze briefing, de presentatie en het gesprek over de presentatie. Zie ook voorwaarden voor offerte in de bijlage.

Planning

- 9 september publicatie opdracht
- 16 september deadline voor aanvullende vragen
- 18 september publicatie aanvullingen nav vragen
- 8 oktober deadline kwalificatie
- 15 oktober eerste selectie wordt bekend gemaakt aan deelnemers
- 5 & 6 november pitch gesprekken (om 9.00 uur en om 10.30 uur)
- Begin november gunning
- november - maart looptijd opdracht
- april Resultaten verspreiden

Herziene versie

Deze briefing is een herziene versie van de eerdere briefing die op 9 september is gepubliceerd.

Herzelingen zijn:

- De titel in de header van elke pagina
- De scope op pagina 7 is vervangen voor de goede tekst en uitgebreid met een verwijzing naar de bijlage met de antwoorden op de gestelde vragen.

Selectiekader opdrachtverlening

De keuze voor de ontwerpende partij wordt gemaakt op basis van:

Selectiekader stap 1

1. De motivatie en visie op de opdracht.
2. De mate waarin het onderwerp aansluit bij en door bouwt op eerdere ervaringen en de aanwezige expertise van de (gezamenlijke) aanbieder(s).

Selectiekader stap 2

1. De onderbouwing van de methode, inclusief testen en valideren.
2. De mate waarin het voorstel aanstuurt op een resultaat in lijn met onderstaande ontwerpcriteria.
3. De mate waarin een ruime diversiteit aan partners en netwerken wordt betrokken om daarmee nieuwe inzichten en gezichten aan PONT te verbinden.
4. Bereidheid deel te nemen aan het PONT programma. Dat wil zeggen bereidheid om:
  - a. Mee te werken aan periodieke afstemmingsgesprekken met als doel om:
    - i. **Goed samen te werken** en dus de ontwikkelingen van het project af te blijven stemmen op de ontwikkelingen van het PONT programma (gesprek met lead werkplaats).
    - ii. **Kwalitatief hoogwaardig te werk te gaan** en dus te reflecteren op de wijze waarop de methode wordt toegepast (gesprek met expert op gebied van gekozen KEM categorie).
  - b. Het PONT netwerk - indien relevant - te benutten voor testen en valideren.
  - c. Input te leveren voor updates over het proces voor de PONT website (op drie momenten, over: verkennen, ontwikkelen en implementeren.)
  - d. Na afloop inzichten te delen met de PONT community
5. Binnen de opdracht wordt daar waar dat relevant is samengewerkt met het publieke domein en/of relevante andere experts. Samenwerken met het publieke domein kan zinvol zijn om een succesvolle implementatie te versoepelen.
6. Volledigheid: eindproduct en deelname PONT is meegenomen in de begroting.

Ontwerpcriteria

Het eindresultaat wordt op de volgende criteria getoetst worden:

1. Het ontwerp geeft antwoord op de ontwerpvraag.
2. Het ontwerp draagt bij aan de gestelde doelen.
3. Het resultaat is gevalideerd.
4. Het resultaat is gereed voor uitrol (dus niet alleen een product (wat) maar ook een verhaal (waarom) en een service (hoe)).
5. Het resultaat communiceert: mensen moeten het er over kunnen hebben. Daarvoor helpt het als het resultaat een naam, een goed verhaal en prettig deelbare content heeft. Zie 'publieke uitingen' voor een overzicht van de meest gebruikte communicatiekanalen.
6. Het resultaat is - in aanvulling op wat hierover al op pagina 3 staat - goed over te dragen en klaar om te implementeren. Uitkomsten worden in bewerkbare documenten opgeleverd zodat er ook door andere ontwerpers op kan worden voortgebouwd.
7. Indien er een huisstijl wordt toegepast is dat de huisstijl van PONT.

Eigendom, gebruiksrecht en naamsvermelding

Eigendom - intellectueel

Het intellectuele eigendom van hetgeen in de werkplaats wordt ontwikkeld is en blijft bij de ontwerper. Het werk wordt aan PONT (en anderen) beschikbaar gesteld via een licentie waarbij PONT wordt vermeld in de tagline. Zie ook Gebruiksrecht & naamsvermelding en de intenties die daar zijn beschreven.

Eigendom - materieel

PONT maakt onderscheid tussen honorarium en materiaalbudget voor het te ontwikkelen werk. Daarmee wordt PONT eigenaar van alle aangekochte materiële zaken. Mocht PONT afstand willen doen van deze materialen zal zij de ontwerper de mogelijkheid bieden om deze over te nemen.

Gebruiksrecht

Om (her)gebruik en doorontwikkeling mogelijk te maken worden ontwerpen en projecten die worden ontwikkeld vanuit de Werkplaats van PONT gepubliceerd onder een CC-BY-SA licentie¹. Deze licentie wordt afgegeven door de eigenaar van het intellectueel eigendom. De licentiegever kan deze toestemming niet intrekken zolang aan de licentievoorwaarden voldaan wordt.

Dit betekent dat derden (al dan niet verbonden aan PONT) vrij zijn om te:

- **Delen** - het materiaal te kopiëren, te verspreiden en door te geven via elk medium of bestandsformaat voor alle doeleinden, inclusief commerciële doeleinden.
- **Bewerken** - te remixen, te veranderen en afgeleide werken te maken voor alle doeleinden, inclusief commerciële doeleinden.

Onder de volgende voorwaarden:

- **Naamsvermelding** - De gebruiker dient de maker van het werk te vermelden, een link naar de licentie te plaatsen en aan te geven of het werk veranderd is.
- **GelijkDelen** — Als je het werk hebt geremixt, veranderd, of op het werk hebt voortgebouwd, moet je het veranderde materiaal verspreiden onder dezelfde licentie als het originele werk.
- **Geen aanvullende restricties** - Je mag geen juridische voorwaarden of technologische voorzieningen toepassen die anderen er juridisch in beperken om iets te doen wat de licentie toestaat.

Naamsvermelding

Bij het werk wordt de volgende naamsvermelding gehanteerd:

<ontwerper> in opdracht van PONT - Publieke Ontwerppraktijk

De intenties achter de keus voor deze licenties en naamsvermelding zijn:

---

¹ Voor meer informatie over deze licentie en het gebruik er van kan je terecht op deze website: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.nl>

1. De resultaten komen ten goede aan iedereen die dit werk - of afgeleiden daarvan - wil gebruiken, zowel binnen het PONT netwerk als daarbuiten. Hiermee doen we recht aan de doelstelling van het programma om de impact op maatschappelijke opgaven te vergroten en aan het gegeven dat PONT gefinancierd wordt met publiek geld.
2. Met de naamsvermelding van de ontwerper doen we recht aan diens auteursrecht.
3. Met de naamsvermelding van PONT:
  - a. doen we recht aan het feit dat PONT via het formuleren en aansturen van de opdracht en het integreren van haar kennis, expertise en het netwerk van PONT een belangrijk aandeel heeft in het resultaat.
  - b. bouwen we aan de naamsbekendheid van PONT wat helpt bij de eerste intentie.
  - c. Zijn de resultaten herleidbaar tot dit programma en geeft het de resultaten een indicatie van de kwaliteit waar het programma voor staat.

Publieke uitingen

PONT communiceert over haar activiteiten. De ontwerper werkt daar aan mee. Zowel PONT als de ontwerper stemmen uitingen gedurende de looptijd van de opdracht met elkaar af voordat deze publiekelijk worden gemaakt. Insteek hierbij is dat de ontwerper en PONT beiden worden genoemd in alle publieke uitingen, passend bij de eerder genoemde afspraken rond naamsvermelding. Als een van beide partijen dit noodzakelijk acht, worden nadere afspraken gemaakt over de specifieke formulering van deze uitingen.

Ook over de resultaten wordt gecommuniceerd. Daarvoor worden in elk geval passende kanalen van PONT en Dutch Design Foundation gebruikt. Denk daarbij aan de website, LinkedInpagina's, masterclasses, jaarevent en de Dutch Design Week. Afhankelijk van de resultaten wordt mogelijk gezocht naar aanvullende kanalen.

Vragen

Heb je vragen naar aanleiding van deze briefing? Neem dan contact op met de lead werkplaats Johanneke Minnema, via Johanneke@dutchdesignfoundation.com

Bijlage

Offerte en facturatievoorwaarden Dutch Design Foundation

Adresgegevens te vermelden op offertes en facturen

Dutch Design Foundation
t.a.v. PONT
Torenallee 22-08
5617 BD Eindhoven

Offertes

- Deze briefing wordt opgenomen in de offerte zodat de kaders uit deze briefing daar onderdeel van uitmaken. Dat kan door de volgende zin op te nemen:
De briefing <titel, datum> dient als hier herhaald en ingelast te worden beschouwd en vormt hiermee een onlosmakelijk onderdeel van deze offerte.
- Indien er vragen over of bezwaren tegen bepalingen uit deze briefing zijn, worden deze besproken en zo nodig aangepast voordat de offerte wordt getekend.
- Offertes worden vooraf toegestuurd aan de contactpersoon PONT.
- Na akkoord ontvangt de opdrachtnemer een getekende versie retour en ontvangt ook de betreffende projectcode voor facturatie.

Vereisten facturen

Facturen moeten voorzien zijn van onderstaande gegevens:

- Volledige naam organisatie en vestigingsadres
- KvK en BTW nummer
- Factuurnummer
- Factuurdatum
- Omschrijving geleverde diensten + bijbehorende bedrag excl. btw + vermelding btw en totaal te betalen bedrag incl. Btw
- Bijlagen: tabel met onderbouwing van besteding van het materiaalbudget, inclusief bonnetjes van bedragen vanaf €250,-.
- Projectnummer van DDF

Facturen kunnen conform gemaakte afspraken in de offerte na levering van de diensten/uitvoering van de opdracht worden verzonden naar:

- invoices@dutchdesignfoundation.com
- in cc naar johanneke@dutchdesignfoundation.com
- Facturen moeten als 1 PDF worden verzonden: dus factuur inclusief eventuele bijlagen in 1 document.

- Facturen die niet voldoen aan vereisten (zie bovenstaand) of die niet als 1 document worden aangeboden kunnen niet in behandeling worden genomen.
- DDF hanteert standaard een betalingstermijn van 30 dagen.